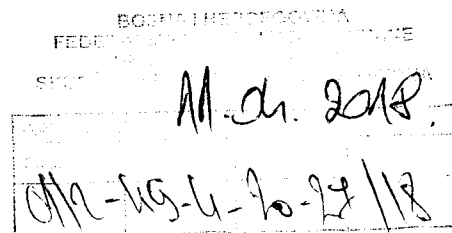

Broj: 03-017-2049/2018
Dana; 06.04.2018.godine

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

PREDMET: Informacija o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2017.godinu, dostavlja se

Na osnovu člana 181. Poslovnika Skupštine Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona“, broj: 9/17), u prilogu vam dostavljamo Informaciju o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2017.godinu, uz sljedeće:

O b r a z l o ž e n j e

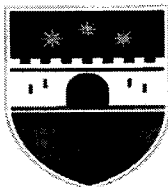
Vlada Unsko-sanskog kantona je na sjednici održanoj dana 06.04.2018.godine razmatrala i Zaključkom broj: 03-017-2049/2018, primila na znanje Informaciju o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2017.godinu, obrađivača Ministarstva unutrašnjih poslova, koja vam se upućuje na razmatranje.

S poštovanjem,

Prilog: Informacija o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2017.godinu (6x)

Dostavljeno:
1.Naslovu
2.a/a (2x)

PREMIJER KANTONA
dr.sci. Husein Rošić

Na osnovu člana 16. Zakona o Vladi Unsko-sanskog kantona ("Službeni glasnik Unsko-sanskog kantona", broj: 5/08), na prijedlog Ministarstva unutrašnjih poslova, Vlada Unsko-sanskog kantona na sjednici održanoj dana 06.04.2018.godine, d o n o s i :

ZAKLJUČAK

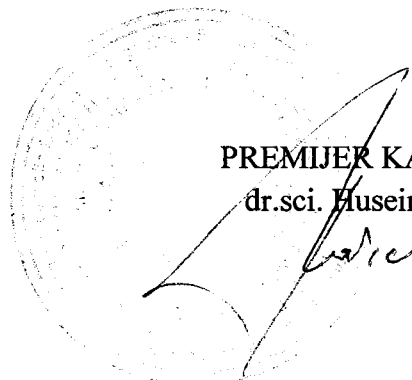
I

Prima se na znanje Informacija o stanju maloljetničke delikvencije na području Unsko-sanskog kantona za 2017.godinu, obrađivača Ministarstva unutrašnjih poslova i ista se upućuje Skupštini Unsko-sanskog kantona na razmatranje.

II

Ovaj Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 03-017-2049/2018
Bihać; 06.04.2018. godine

PREMIJER KANTONA
dr.sci. Husein Rošić

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I
HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH
POSLOVA**

**BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND
HERZEGOVINA
THE UNA-SANA CANTON
MINISTRY OF THE INTERIOR**

UPRAVA POLICIJE

**Broj: 05-04-104-05-22/18
Dana, 23. 03. 2018. godine**

INFORMACIJA

**O STANJU MALOLJETNIČKE DELIKVENCije
NA PODRUČJU UNSKO-SANSKOG KANTONA
ZA 2017. GODINU**

Bihać, mart 2018. godine

SADRŽAJ

I	UVOD	3
II	AKTIVNOSTI POLICIJE	4
III	STANJE MALOLJETNIČKE DELIKVENCije NA PODRUČJU USK-a.....	6
	A - Stanje u periodu 2012. - 2016. godina	6
	B - Stanje u 2017. godini	8
IV	OCJENA STANJA MALOLJETNIČKE DELIKVENCije	15
	A - Osnovna ocjena	16
	B - Rezime	18
V	PRJEDLOG MJERA	19

I – UVOD

Ministarstvo unutrašnjih poslova, preko Uprave policije kontinuirano provodi aktivnosti vezane za maloljetničku delikvenciju koja predstavlja društveni problem, naročito u zemljama, u tranziciji, kakva je i BiH. Ovakva ponašanja maloljetnih lica prisutna su i u razvijenim i nerazvijenim državama na svim kontinentima i sa demokratskim i sa nedemokratskim sistemom i ustrojem vlasti, u različitim kulturama, religijskoj pripadnosti ili svjetonazorima.

Ona obuhvata teže oblike asocijalnog, antisocijalnog i kriminalnog ponašanja, a delikventima se smatraju osobe koje ne žive u skladu sa moralnim i fizičkim normama društva i koji su zbog toga povremeno ili trajno u konfliktu sa zakonima. Uže shvatanje maloljetničke delikvencije se oslanja na ona ponašanja koja su inkriminisana u važećem krivičnom zakonodavstvu, koja predstavljaju krivično djelo.

Prilikom razmatranja maloljetničke delikvencije potrebno je imati u vidu manju svjesnost maloljetnika u odnosu na odrasle o posljedicama vlastitih postupaka, prouzrokovan dobnom nezrelošću.

Međutim i dalje treba imati na umu brojne rizike kojima su i na USK izloženi maloljetnici (prepuštenost mnoge djece sebi samima, gubitak roditelja, porodice, domova, nemogućnost školovanja djeteta po vlastitom izboru, prisutnost droga i alkohola, niska tolerancija na frustraciju, štetni uticaj medija i interneta itd.).

Krivično i prekršajno zakonodavstvo ne čine odgovornim maloljetnike do 14 godina starosti, pa su u ovoj Informaciji obuhvaćena lica starosne dobi od 14-18 godina, kategorisana kao mlađi maloljetnici (14-16) i stariji maloljetnici (16-18).

Maloljetnička delikvencija je i dalje u raznovrsnim oblicima prisutna i na ovom kantonu. Kod njenog razmatranja i dalje treba imati u vidu brojne rizike kojima je je izložena ova populacija i na USK kao što su: gubitak roditelja, nemogućnost školovanja po vlastitom izboru; prisutnost droga i alkohola; blizina kockarnica ili objekata sa alkoholnim pićima uz školske objekte, štetni uticaji medija i interneta itd.

Ova informacija je sačinjena sa stanovišta lokalne policije značajno je napomenuti da je za sveobuhvatno razmatranje problematike maloljetničke delikvencije neophodno pribaviti podatke i ostalih nadležnih institucija na USK, odnosno Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta, Ministarstva pravde, pravosudnih organa, službi socijalne zaštite, raznih organizacija, uključujući nevladine i međunarodne.

Veoma su važne i edukacije policije, samostalno ili uz saradnju sa drugim institucijama, po školama što je i do sada dalo značajne rezultate i uticalo na podizanje svijesti o štetnosti preddelikventnog, a naročito delikventnog ponašanja.

Tako je prostorijama Policijske akademije F MUP-a u Sarajevu održana multisektorska edukacija policijskih službenika koji rade na poslovima koji obuhvataju problematiku maloljetničke delikvencije, na kojoj su prisustvovala 4 policijska službenika ispred Uprave policije MUP USK-a.

II AKTIVNOSTI POLICIJE

U promatranom periodu provedene su raznovrsne aktivnosti policije kada je u pitanju maloljetničko prestupništvo koje se većinom zasnivaju na prevenciji kroz pozoričko – patrolnu djelatnost, aktivnost policajaca zaduženih za rad u zajednici (RPZ policajci), rad vođa sektora, kvalitetnije planiranje i preventivno prisustvo policije na mjestima i žarištima maloljetnog kriminala, prisustvo policije u blizini škola i na frekventnim raskrscima, održavanje raznih predavanja samostalno ili sve češće sa predstavnicima drugih institucija, učenicima osnovnih i srednjih škola, pažljiv i profesionalan rad sa maloljetnim osobama, učešće u raznim emisijama, rad Konsultativnih grupa na nivou općina, saradnju sa raznim organizacijama, uključujući i međunarodne itd.

Rad policije, sa maloljetnim delikventima, te njihov odnos prema maloljetnicima odvija se u skladu sa zakonskim i drugim propisima, uključujući i međunarodne konvencije, počev od lišavanja slobode kada su za to ispunjeni uslovi, obaveznog obavještanja i pozivanja roditelja (staratelja) maloljetnog lica, obavještanje centra za socijalni rad, ukoliko maloljetnik pohađa školu i direktora i pedagoga, obavljanje službenih razgovora uz prisustvo roditelja ili staratelja, a u slučaju opravdanog odsustva uposlenika centra za socijalni rad, odvajanje maloljetnika lišenih slobode od punoljetnika itd., a sve u cilju zaštite prava maloljetnih lica.

Postupanje i zaštita maloljetnih lica u krivičnom postupku, kao i krivičnopravne sankcije prema istima propisano je Krivičnim zakonom Federacije BiH („Službene novine F BiH“, broj:3/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 55/06, 32/07, 8/10, 42/11, 59/14, 76/14), Zakonom o krivičnom postupku F BiH („Službene novine F BiH“, broj:35/03 i 59/14), Zakonom o prekršajima Federacije BiH („Službene novine F BiH“, broj:63/14), Zakonom o zaštiti i postupanju sa djecom i maloljetnicima u krivičnom postupku F BiH („Službene novine F BiH“, broj:7/14) i Zakonom o mladima Federacije BiH („Službene novine F BiH“, broj:36/10).

Zapažanja policije i do sada procesuirani slučajevi ukazuju da je u većini slučajeva maloljetnog prestupništva izostao neophodan nadzor od strane roditelja ili staratelja što je i najčešći uzrok maloljetničke delikvencije na ovom kantonu. Nisu zanemarljivi ni negativni uticaji i štetne informacije medija i interneta, gdje se nasilje prikazuje kao sredstvo za ostvarenje cilja, što jedan dio maloljetnika opredjeljuje da krši zakon. Složeno ekonomsko – socijalno stanje, velika nezaposlenost, porast siromaštva i sve veći broj porodica koje su zapale u finansijske probleme, izloženost opasnostima i ostalim oblicima socijalnog uticaja, sve veće prisustvo raznih opijata, promjena tradicionalne uloge porodice i sl. ima za posljedicu slabljenje brige za maloljetnike, koji su nerijetko prepušteni sami sebi, bez adekvatne kontrole, prvenstveno porodice, i čine prekršaje ali i krivična djela.

Analize statističkih pokazatelja ozbiljno upozoravaju i imperativno nameću zadatak i potrebu većeg nadzora i brige za djecu i mladež, naročito u porodici i školama. Mladima se treba više baviti, osigurati im dobre uslove, prostor i mogućnosti da se bave sportom, muzikom, rekreacijom i da racionalno koriste svoje slobodno vrijeme. Treba im ponuditi zanimljive i atraktivne sadržaje, maksimalno ih okupirati tako da nemaju potrebu upuštati se u činjenje krivičnih djela ili prekršaja. Okupiranost mladih dobro osmišljenim, zanimljivim, zdravim i konstruktivnim aktivnostima najbolja je prevencija prijestupništva, delikvencije, devijacija, a dosada njihov najjači uzročnik.

Roditelji, predškolske i škole ustanove, kao i društvo u cjelini bi morali voditi stalnu brigu, odgojno djelovati i provoditi prevenciju od najranijeg djetinjstva, a ne samo kad se uoče smetnje i

poremećen psihosocijalni razvoj djeteta. Do sada procesuirani slučajevi i operativna saznanja ukazuju da je u većini slučajeva prestupništva izostao potreban nadzor nad maloljetnikom od strane roditelja ili staratelja ili je on nedovoljan. Tako je nedostatak brige za djecu, koja su izložena brojnim rizicima i najčešći uzrok maloljetničke delikvencije na USK. Među štetne rizike posebno treba naglasiti dio informacija koje dolaze iz medija ili putem interneta, te se djeca nerijetko identifikuju sa likovima sklonim kriminalnom ponašanju, na sumnjiv način su došli do bogatstva i postali „idoli“ itd. Ne poduzmu li se pravovremene i učinkovite preventivne mjere, te mjere preodgoja, resocijalizacije i rehabilitacije, ti mladi ljudi će jednoga dana postati pravi kriminalci, posebno ako dođu pod utjecaj odraslih kriminalnih osoba, kod kojih će se "specijalizirati", izučiti "zanat" i za koje će "raditi". Jer oni ih lažnim obećanjima o lagodnom životu, zabavi, različitim užicima, provodu i avanturizmu, vješto uvlače u svoj prljavi posao, nemilosrdno ih zloupotrebljavaju i iskorištavaju. Zato i kažemo da je sprega maloljetnih delikvenata s odraslim kriminalcima najopasniji oblik kriminaliteta. Zadaća je policije otkrivanje tih kriminalnih osoba, njihovo sprječavanje i onemogućavanje da djecu i mladež uvlače i uvode u kriminalne aktivnosti.

Ministarstvo unutrašnjih poslova USK podatke iz oblasti maloljetničke delikvencije, prikazuje kroz mjesečne izvještaje o radu, a svi značajniji događaji vezani za maloljetničku delikvenciju i rad policije po pomenutoj problematici objavljuju se putem web stranice MUP USK, kroz saopćenja za javnost, istupe u medijima i sl.

I pored preduzetih preventivnih mjera, važno je istaći da se policija i dalje uglavnom susreće sa posljedicama devijantnog ponašanja maloljetnika koji su pod rizikom da dođu u sukob sa zakonom ili su već u sukobu.

Policijske stanice Bihać, Cazin i Velika Kladuša posjeduju potrebnu opremu neophodnu za rad sa maloljetnim presupnicima, dok na nivou ostalih organizacionih jedinica MUP USK još uvijek ne postoje adekvatno opremljene posebne prostorije za rad sa maloljetnim prestupnicima.

Bitno je napomenuti da je jedan od uzroka povećanja broja izvršenih krivičnih djela od strane maloljetnih lica i ne postojanje dovoljno institucija za smještaj maloljetnih lica koja čine KD-a. Navodimo primjer iz Cazina gdje je jedno maloljetno lice počinilo 9 KD, a koji je bio smješten u Zavod za vaspitanje muške djece i omladine u Sarajevu (u Bosni i Hercegovini jedina Ustanova za izvršenje zavodske mjere upućivanja u odgojnu Ustanovu), te je isti u toku 2017.godine 4 puta udaljivao se iz Zavod za vaspitanje muške djece i omladine, te na području grada Cazina činio KD.

U 2017.godini na području Bosanske Krupe evidentirana su dva krivična djela „krađa“ koja je počinilo 7 djece starosti od 8 do 12 godina, a koja nisu krivično odgovorna.

Od strane RPZ policajaca u 2017.godini održana su razna predavanja u osnovnim i srednjim školama na području Unsko sanskog kantona sa akcentom na maloljetničku delikvenciju, kojim je prisustvovao velik broj učenika (Bihać 1915 učenika, Bužim 690 učenika, Cazin 840 učenika, Sanski Most 448 učenika, Ključ 200 učenika, Bosanski Petrovac 50 učenika, Bosanska Krupa 500 učenika i Velika Kladuša 535 učenika). Na nekim od navedenih predavanja prisustvovali su pored uposlenika Centra za socijalni rad i psihologa i roditelji.

Također Odsjek za maloljetničku delikvenciju, seksualne delikte i nasilje u porodici Sektora kriminalističke policije Uprave policije MUP-a USK-a Bihać održao je šest predavanja učenicima osnovnih i srednjih škola na području USK-a na kojim je prisustvovalo 1115 učenika.

III - STANJE MALOLJETNIČKE DELIKVENCije NA PODRUČJU USK

A – Stanje za period 2012 – 2016. godina

U periodu 2012.- 2016. godina na području ovog kantona maloljetnici su počinili 445 krivičnih djela, što čini godišnji prosjek od 89 KD. Ova krivična djela počinilo je 479 maloljetnika, a što čini godišnji prosjek od 96 maloljetnika. U ukupnom broju krivičnih djela u navedenom periodu (9906) maloljetni kriminal prosječno učestvuje sa 4,5 %, što je u granicama prosjeka većine evropskih zemalja (3 % do 10 %). U ukupnom broju prijavljenih lica (9903) u navedenom periodu maloljetni počinioci učestvuju sa 4,8 %.

Maloljetnici su najmanje krivičnih djela počinili 2016. godine (39 KD), a najviše krivičnih djela počinjeno je 2012.godine (139), kada je također evidentirano najveći broj maloljetnih počinitelja (158). Najmanji broj maloljetnih počinitelja (38), odnosno najniži procenat maloljetnih počinitelja (2,3 %), u odnosu na ukupne počinioce KD evidentiran je 2015.godine.

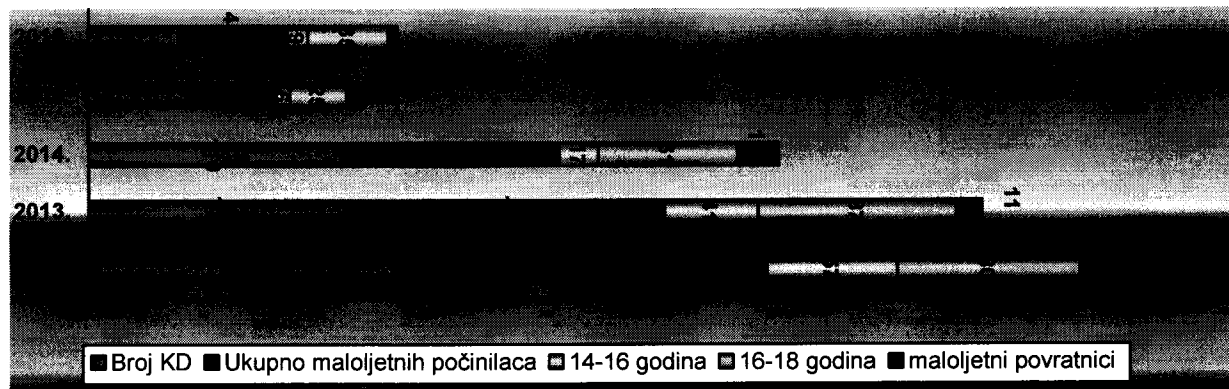
TABELARNI PRIKAZ MALOLJETNIČKE DELIKVENCije 2012. – 2016. GODINE

GODINA	BROJ KD	UKUPNO POČINIOCA	14-16 GODINA	16-18 GODINA	POVRATNICI
2012.	139	158	57	80	21
2013.	113	139	41	87	11
2014.	110	96	17	61	18
2015.	44	38	6	25	7
2016.	39	48	9	35	4
2012.-2016.	445	479	130	288	61

Zanimljivo je uporedbom 2016. sa 2012. godinom da je smanjen broj krivičnih djela za 100 (ili 72 %), počinitelja za 110 (ili 70 %), mlađih maloljetnika za 48 (ili 84 %), starijih maloljetnika za 45 (ili 56 %) i maloljetnih povratnika za 17 ili 81 %.

Iz tabele je vidljivo da su u navedenih pet godina najčešći počinioci krivičnih djela stariji maloljetnici 288 ili 60 %, zatim mlađi maloljetnici 130 ili 27 %, te maloljetni povratnici u vršenju krivičnih djela 61 ili 13 %.

Grafički prikaz kretanja broja KD koje su počinili maloljetnici i broj maloljetnih počinitelja (2012.-2016.)

Tabelarni pregled po vrsti krivičnih djela (2012-2016).

r/b	NAZIV KD					
		2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
	Ubistvo		1			
	TTP	3	6	2	4	1
	LTP	12	10	5	1	2
	Ugrožavanje sigurnosti	1	3			
	Narušavanje nepovredivosti doma					1
	Silovanje (pokušaj)	1	1			
	Spolni odnošaj s djetetom				1	
	Bludne radnje	1				
	Nasilje u porodici	1	3	3		2
	Posjedovanje i omog.uzivanja op.droga	2	1	3	1	1
	Neovlašt.proizv.i stavlj.u promet opojnih droga	1		3		2
	Teške krađe	45	33	39	17	11
	Teška krađa (pokušaj)	1				
	Krađa	31	20	27	15	9
	Razbojništvo	5	4			2
	Oštećenje tuđe stvari	8	11	5	2	1
	Utaja		1			
	Ucjena	1			1	
	Iznuda	2	1			
	Paljevina		1			1
	Šumska krađa	7	1	5		1
	Izazivanje opće opasnosti	2	1	1		
	Uništ.ili ošteć.važ.priv.objekata		7			
	Teška KD protiv sigurnosti javnog prometa	3	1	3		3
	Lažno prijavljivanje	3	1	3		
	Nasilničko ponašanje	4	5	4	2	1
	Napad na sl.osobu u vrš.sl.radnji			2		
	Nedozvoljeno držanje oružja ili eksp.materija	3				
	Povreda mira pokojnika	1				
	Krivotvorenje isprave			5		
	Krivotvorenje novca					1
	Pomaganje u vezi sa teškom .krađom	1				
	Računarna prijevarena		1			
	UKUPNO	139	113	110	44	39

Iz strukture krivičnih djela u navedenom vremenskom periodu je vidljivo da se maloljetni počinioci pojavljuju i kao počinioci najtežih krivičnih djela, kao što je „ubistvo“, te u krivičnim djelima „teška tjelesna ozljeda“, „lahka tjelesna ozljeda“, „narušavanje nepovredivosti doma“, „silovanje u pokušaju“, „spolni odnošaj s djetetom“, „nasilje u porodici“, „posjedovanje i omogućavanje uživanja opojnih droga“, „neovlaštena proizvodnja i stavljanje u promet opojnih droga“, „teška krađa“, „krađa“, „oštećenje tuđe stvari“, „razbojništvo“, „izazivanje opće opasnosti“, „nasilničko ponašanje“, „lažno prijavljivanje“, „šumska krađa“, „iznuda“, „teška KD protiv sigurnosti javnog prometa“, „utaja“, „uništenje ili oštećenje važnih privrednih objekata ili naprava“, „računarna prijevarena“, „paljevina“, „nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih naprava“, „povreda mira pokojnika“, „krivotvorenje novca“, „krivotvorenje isprave“, „ucjena“ itd. Dominantni su imovinski delikti koji se često izvrše po nepoznatom počiniocu.

B - Stanje u 2017. godini

Na području Unsko – sanskog kantona u 2017.godini zabilježen je porast maloljetničke delikvencije. Evidentirano je 58 krivičnih djela koja su počinili maloljetnici, što je u poređenju sa 2016. godinom (39) više za 19 krivičnih djela ili 49 %.

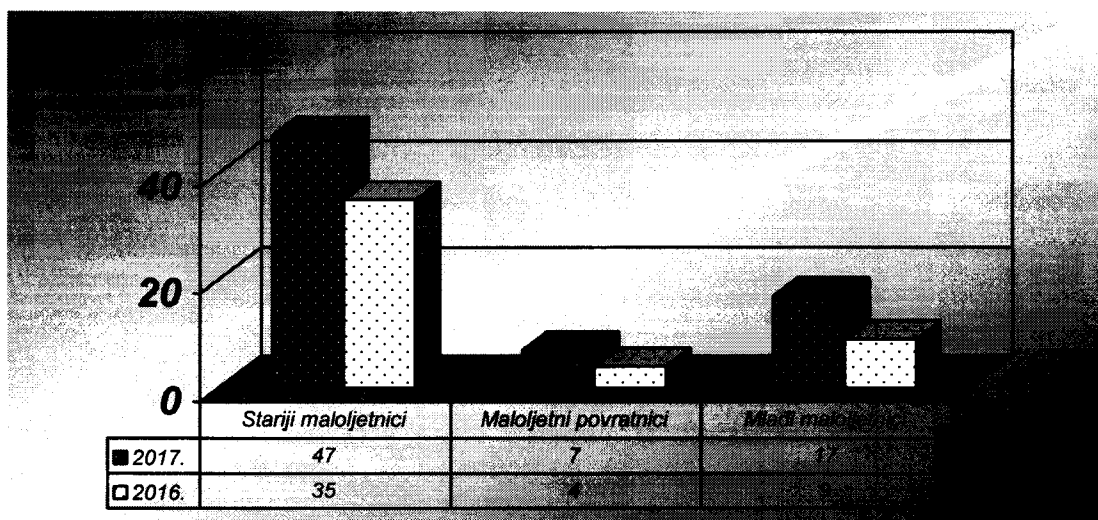
Ova krivična djela počinio je 71 krivično odgovoran maloljetnik (više za 23 ili 48 %), od čega 47 starijih maloljetnika (više za 12 ili 34,3 %), 17 mladih maloljetnika (više za 8 ili 89 %) i 7 maloljetnih povratnika u vršenju KD (više za 3 ili 75%).

Povećan je broj maloljetnika koji su lišeni slobode u skladu sa zakonom za 8 lica ili 100 %. Po polnoj strukturi 67 ili 94 % su muški, a 4 ili 6 % ženski počinioi.

UPOREDNI PODACI MALOLJETNIČKOG PRESTUPNIŠTVA ZA 2017. I 2016. GODINU

GODINA	BROJ KD ČIJ SU POČINIOCI MALOLJETNICI	BROJ MALOLJETNI POČINILACA	STRUKTURA PRIJAVLJENIH LICA MALOLJETNICI			POLNA STRUKTURA		BROJ MALOLJETNIKA LIŠEN SLOBODE
			14-16 god	16-18 god	Maloljetni povratnici	MUŠKI	ŽENE	
			2017.	58	71	17	47	
2016.	39	48	9	35	4	45	3	
Razlika + -	+19	+23	+8	+12	+3	+22	+1	+8
Razlika + / - %	+49	+48	+89	+34,3	+75	+49	+33,3	+100

grafički prikaz strukture prijavljenih maloljetnika za 2017./2016.godinu

**PREGLED BROJA KD I POČINILACA PO MJESECIMA
SA STAROSNOM I POLNOM STRUKTUROM**

GODINA	BROJ KD ČIJI SU POČINIOCI MALOLJETNICI	BROJ MALOLJETNIH POČINILACA	STRUKTURA PRIJAVLJENIH LICA			POLNA STRUKTURA		LIŠENO SLOBODE
			MALOLJETNICI			MUŠKI	ŽENE	
			14-16 god	16-18 god	Maloljetni povratnici			
JANUAR	5	5		3	2	4	1	2
FEBRUAR	2	2	1		1	2		
MART	5	5		5		5		2
APRIL	3	3		3		3		1
MAJ	5	6	1	5		6		
JUNI	5	5	3	2		5		
JULI	4	6	1	5		6		
AUGUST	5	6	3	3		6		
SEPTEMBAR	4	4		4		4		
OKTOBAR	8	11	2	8	1	9	2	3
NOVEMBAR	4	7	1	5	1	7		
DECEMBAR	8	11	5	4	2	10	1	
UKUPNO 2017	58	71	17	47	7	67	4	8

Maloljetnici su u 2017. godini počinili 3,9 % ukupno evidentiranih krivičnih djela, a u ukupnom broju počinioca učestvuju sa 4,6 %. U 2016. godini maloljetnici su počinili 2,6 % krivičnih djela, a u ukupnom broju počinilaca učestvovali su sa 3,2 %, što znači da je u 2017. godini došlo do povećanja procenta evidentiranih krivičnih djela koja su počinjena od strane maloljetnih počinilaca i učešća maloljetnika u ukupnom broju počinilaca.

Maloljetni počinioci u 2017. godini pojavljuju se kao počinioci 19 vrsta KD, što je u odnosu na 2016.godinu (15 vrsta KD) evidentno povećanje za 4 ili 26,7 %, a uporedni podaci prikazani su u tabeli.

Tabelarni pregled po vrsti krivičnih djela za 2017. i 2016. godinu

r/b	NAZIV KD	BROJ KD	
		2017.	2016.
1.	<i>Ubistvo u pokušaju</i>	1	
2.	<i>TTP</i>	2	1
3.	<i>LTP</i>	4	2
4.	<i>Narušavanje nepovredivosti doma</i>	1	1
5.	<i>Neovlašteno optičko snimanje</i>	1	
6.	<i>Silovanje u pokušaju</i>	1	
7.	<i>Spolni odnošaj s djetetom</i>	1	
8.	<i>Nasilje u porodici</i>	1	2
9.	<i>Posjedovanje i omog.uzivanja op.droga</i>	3	1